

תנאי היא נאמר מכשיר כולי אף מכשיר האמור בחוץ עשה בו מכשיר כמכפר –
It is a dispute of תנאים, *Machshir* was said, etc.; so too the *Machshir* which was said on the outside he made the *Machshir* like the *Mcha'pare*

Overview'

The **תנא דבי ר' ישמעאל** derives the **איסור הנאה** by **צפורי מצורע** (which is a **מכשיר**) from **גמרא** with a seemingly contradictory **גמרא**.

פירש בקונטרס² מכשיר היינו ציפורי מצורע ומכפר עגלה ערופה -

explained that מכשיר (making fit) refers to the ציפורי מצורע (it makes the fit to enter into the מחנה), and מכפר (forgiving) refers to the עגלה ערופה (it forgives for the sin in regards to the unsolved murder).

asks: תוספות

תימה זהכא משמע דילפינן ציפורים דאסורים בהנאה מעגלה ערופה -

It is astounding! For here it seems that we derive that ציפורי מצורע are אסורים - עגלה ערופה from בהנאה

ובכריתות (דף כה, א) משמע דילפינן עגלה ערופה מציפורים³ -

However, in מסכת כריתות it seems that we derive the איסור הנאה by עגלה ערופה from ציפורי מצורע?!

answers: תוספות

ויש לומר דמעיקרא צריך למילף ציפורים מעגלה ערופה -

And one can say that initially it is necessary to derive הנאה by איסור הנאה from עגלה ערופה in the following manner -

דמה עגלה ערופה אסורה לכל הפחות משעת עריפה⁴ -

For just as ע"ע is אסורה בהנאה at least from the time of עריפה -

אף ציפור דמשולחת אסורה לכל הפחות איסור דשייך בה⁵ -

---

¹ See דרשה and the following four ד"ה for a complete explanation of this רש"י ד"ה צפורי.

² See footnote # 1. See 'Thinking it over'.

³ The **גמרא** there states that **המנונא** (who maintains that the **ע"ע** is אסורה מחיים) agrees with the **תנא דבי ר' י** that we compare **מכשיר** and **מכפר**, that just like the **מכשיר** (the **צ"מ**) are אסורים מחיים, so too the **מכפר** (the **ע"ע**) is אסורה מחיים.

⁴ See the first **תוס'** on this **כפרה** ד"ה **עמוד**, that we derive from **שם** וערפו **הנאה** by איסור הנאה after it was **עריפה**.

⁵ Both **ציפורי מצורע** are derived from **עגלה ערופה**. We certainly derive that the **שחטה** is אסורה בהנאה after **שחטה**, just as the **ע"ע** is אסורה after the **עריפה**. We also derive that the **משולחת** is אסורה בהנאה, however how are we to interpret that comparison. **תוספות** reasons that it must be while she is still alive, before she is sent away, for once she is set away we know that she is **מותרת** even **באכילה** (see the **גמרא**).

So too the 'sent away' bird (the משולחת) is אסורה בהנאה at least for any איסור which is applicable to it -

והיינו על כרחך מחיים קודם שנשלחה⁶ -

And perforce that איסור הנאה by the משולחת is while it is alive before it was sent away, for after it is sent away it is מותרת even באכילה -

וכיון דאשכחן איסור מחיים במשולחת -

And since we find an איסור הנאה by the משולחת when it is alive, as just mentioned -

אם כן שפיר יליף התם עגלה ערופה דנאסרת מחיים מציפור המשולחת -

Therefore we can correctly derive, there in מסכת כריתות, that ע"ע is אסורה מחיים - (אסורה מחיים) (which is) ציפור המשולחת

ואחר כך ילפינן ציפור השחוטה דנאסרה אף מחיים דהיינו משעת לקיחה מעגלה⁷ ערופה:

And afterwards, once we know that ע"ע is אסורה מחיים, we can derive that the משעת לקיחה even אסורה is ציפור השחוטה, meaning ע"ע from משעת לקיחה, מחיים.

Summary

We derive איסור מחיים from ע"ע (שחיטה) (after) משולחת by איסור מחיים. We derive איסור מחיים by ע"ע from צ"מ by איסור משעת לקיחה, משולחת the ע"ע.

Thinking it over

1. Why was it necessary for פרש"י⁸ to first introduce 'תוס' before he asked his question?!

2. According to the first answer in ד"ה כפרה that we derive the איסור הנאה מחיים from ע"ע, כפרה, how are we to understand the גמרא in כריתות, which derives the איסור הנאה by ע"ע from צפורי מצורע⁹?

⁶ See the מהר"ם who explains that תוספות does not mean (at this point) that we derive the משעת לקיחה from ע"ע for how can we derive an איסור which is מחיים, from ע"ע where the איסור (at this point) is only known לאחר (עריפה). Rather at this point we derive that the משולחת is אסורה from the same time that the שחוטה is מיתה (where the שחוטה is dead, but the משולחת is alive) but before the שילוח. Once we see that there can be an איסור מחיים (by the משולחת), we can derive that by ע"ע there can also be an איסור מחיים from the time of העגלה.

⁷ See footnote # 6 that we cannot derive an איסור מחיים from an איסור of מיתה, so since the משולחת is מחיים only after the שחיטה, we cannot derive that the שחוטה should be מחיים. However once we derived that the ע"ע is אסורה מחיים we can then derive that the ציפור השחוטה (as well as the משולחת) are also לקיחה משעת. This explains why תוספות derives איסור מחיים by the שחוטה from ע"ע, but not from the משולחת. [It seems from this 'תוס' as well as משעת ד"ה תוס' that the two ציפורי מצורע are considered one entity, so that the איסור of the שחוטה 'expands and extends' into the משולחת.]

⁸ See footnote # 2.

⁹ See משה.